

KESKKONNAAMET

Avely Austa
Austa Rattaklubi
info@austa.ee

Teie 17.06.2025 nr 01_25-170625

Meie 27.06.2025 nr 7-9/25/12211-2

Ürituse koostölastus „Elva 25. rattamaraton 2025“

Austatud Avely Austa

Edastasite Keskkonnaametile taotluse, milles palute koostölastust Eesti rattamaratoni sarja Estonian cup IV etapi raames 25. Elva rattamaratoni läbiviimiseks 26. juulil 2025. Stardi- ja finišipaigaks on Elva linnas Elva kultuurikeskuse esine keskväljak. Osalejaid on prognoositavalt 1000 ratturit. Taotlusele on lisatud maratoni radade kulgemise skeem.

Elva rattamaratoni puhul on tegemist traditsioonilise üritusega, mis toimub sarnaselt möödunud aastale samal trassil. Rajaskeemi alusel läbivad ratturid Elva-Peedu metsaparki (KLO1200271), Elva maastikukaitseala (KLO1000644), Otepää loodusparki (KLO1000559) ning Otepää hoiuala (KLO2000117) välispiiril olevaid teid. Nii taotluse kui rajaskeemi kohaselt kasutatakse kaitsealadel ainult olemasolevaid teid ja metsaradu.

Elva linnas läbib rattamaratoni rada Elva-Peedu metsaparki, mille kaitse-eesmärk on ajalooliselt kujunenud pargi dendroloogiliste, kultuurilooliste, ökoloogiliste, esteetiliste ja puhkemajanduslike väärtuste säilitamine. Elva-Peedu metsapargis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja pargi valitseja poolt tähistamata kohtades. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata ja pargi valitseja poolt tähistamata kohtades on lubatud üksnes pargi valitseja nõusolekul¹. Jalgratastega sõitmine pargi territooriumil on lubatud selleks määratud teedel ja radadel². **Rattamaratoni trass kulgeb Elva-Peedu metsapargis mööda Elva linna tänavaid (olemasolevad ettevalmistatud teed), seega ei ole Keskkonnaameti nõusolek metsapargi alale jäävatel tänavatel ratastega liikumiseks vajalik.**

Elva maastikukaitsealal läbib rattarada Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndit ja Elva piiranguvööndit³. Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elupaigatüüpide –vähe kuni kesktoitelised järved, jõed ja ojad, niiskuslembedes kõrgrohus, lamminiidud, siirde- ja õõtsiksood, vanad loodusmetsad, rohunditerikkad kuusikud, siirdesoo- ja rabametsad– kaitse ning sealsete elupaikade taastamine ja säilitamine, samuti kaitsealuste liikide säilitamine ja kaitse. Elva piiranguvööndi kaitse-eesmärk on Elva jõe, Illi ja Laguja oja oru ja selle ümbruse

¹ Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri § 5

² Kaitsealuste parkide, arboreetumite ja puistute kaitse-eeskiri § 3 lõige 3

³ EELIS registrikoodid KLO1101608 ja KLO1101607

iseloomuliku maastiku ja looduse mitmekesisuse säilitamine, liikide soodsa seisundi tagamine, elupaigatüüpide jõed ja ojad, niiskuslembesed kõrgrohustud ja lamminiidud kaitse.

Vastavalt Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirjale on Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndis üle 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine lubatud kohtades, mis on Keskkonnaameti nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud⁴, piiranguvööndis on aga kaitseala valitseja nõusolekul lubatud üle 20 osalejaga rahvaürituse korraldamine ka ettevalmistamata ja tähistamata kohas⁵. **Ehk maastikukaitseala piiranguvööndis ürituse korraldamiseks mööda olemasolevaid teid ja radu ei ole vaja kaitseala valitseja nõusolekut, kuid Illipalu-Vitipalu sihtkaitsevööndis tuleb järgida, et ratastega liigutaks rangelt vaid rattamaratoni rajaskeemil näidatud teede- ja radade võrgustikul.**

Otepää looduspargi territooriumil läbib rada looduspargi Mõrtsuka ja Otepää piiranguvööndeid⁶. Piiranguvööndite kaitse-eesmärk on hästi säilinud pärandkultuurmaastiku elementide, alale iseloomuliku maakasutuse, piirkonnale omase asustusstruktuuri, arhitektuuripärandi ja maastikuilme – säilitamine, looduse mitmekesisuse, kaitsealuste liikide ja elupaikade kaitse ning kaitsealuste üksikobjektide kaitse. Looduspargi piiranguvööndites on kaitseala valitseja nõusoleku lubatud rohkem kui 100 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas⁷. **Seega Otepää looduspargi piiranguvööndistes ürituse korraldamiseks mööda olemasolevaid teid ja radu ei ole vaja kaitseala valitseja nõusolekut.**

Otepää looduspargis läbib rattarada väikeses lõigus ka kanakulli (*Accipiter gentilis*) elupaika⁸. Kanakull kuulub II kaitsekategooriasse ning on häirimise suhtes tundlikud just pesitsusperioodi algul. Kaitsealuse loomaliigi isendi tahtlik häirimine paljunemise ja poegade kasvatamise ajal keelatud⁹. Kuna kavandatav üritus toimub juuli lõpus pesitusperioodi lõpus, mil valdav osa kanakulli poegi hakkab või on lahkunud pesast, siis tõenäoliselt ei kaasne väikeses lõigus kanakulli elupaigas ratastega läbistamisel mööda olemasolevat metsarada liigile olulist häirimist.

Otepää hoiuala rattamaratoni rada ei läbi, vaid kulgeb mööda hoiuala välispiiri olemasolevaid teid pidi. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi¹⁰.

Keskkonnaamet, olles tutvunud esitatud dokumentidega ning arvestades asjaoluga, et maratonirajad kulgevad kaitsealal ning hoiualal pikka aega kasutusel oleval trassil ja ühtlasi tegemist on traditsioonilise üritusega, mille toimumine varasematel aastatel kaitsealade kaitseväärtuste seisundit püsivalt kahjustanud pole, on seisukohal, et rattamaratoni läbiviimine ei mõjuta oluliselt kaitsealade ja hoiuala kaitse-eesmärkide saavutamist ega kahjusta oluliselt nende seisundit. Keskkonnaametil ei ole vastuväiteid kavandatava ürituste osas.

Lähtudes ülaltoodust ning Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 10 lg 2 punktist 4 **nõustub Keskkonnaamet Eesti rattamaratoni sarja Estonian cup IV etapi raames 25. Elva rattamaratoni läbiviimiseks 26. juulil 2025 tingimusel, et ürituse korraldamisel järgitakse järgmisi tingimusi:**

⁴ Elva Maastikukaitseala kaitse-eeskirja § 10 lg 2 punkt 4

⁵ Elva maastikukaitseala kaitse-eeskirja §15 lg 2 punkt 2

⁶ EELIS registrikoodid KLO1101646 ja KLO1100447

⁷ Otepää looduspargi kaitse-eeskirja § 15 lg 2 punkt 1

⁸ EELIS registrikood KLO9131768

⁹ Looduskaitseseadus § 55 lõige 6

¹⁰ Looduskaitseseaduse § 32 lõige 2

1. kaitstavatel aladel on ratturitel liikumine lubatud ainult rajaskeemil näidatud teede piirides. Vältida tuleb looduse kahjustamist ja kõrvalekaldeid, eriti metsaradadel ja sihtkaitsevööndis;
2. mootorsõidukitega on lubatud liigelda ja neid parkida vaid selleks ettenähtud ja tähistatud kohtades, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel;
3. hiljemalt 29.07.2025 on likvideeritud ürituse territooriumil ja selle vahetus läheduses ürituse käigus tekkinud prügi ning eemaldatud ürituse läbiviimisega seotud tähistus;
4. ürituse järgselt tuleb tagada kaitsealadel olevate teede-radade endine seisukord, korrastada tuleb ratturite tekitatud võimalikud pinnasekahjustused;
5. võistluse korraldamiseks on vajalik ka maaomanike nõusolek.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavaks tegemisest, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Märt Holtsmann
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Koopia: Elva Vallavalitsus

Ülle Kass 5384 7494
ulle.kass@keskkonnaamet.ee